

Rändaja. №3.

Üienelus!

Palume austatud lugejaid küstanud
üdu lohkusti parandada.

"Marutöbine": 12. leherülg 5. üda ülevalli

Tunnan nõnaga mürgitud gaase enda ü
oor, tunduv vahu ilmumist kuulile jo pugl
vadates näiv, kuiis silmod läävad punet
tulitegina, ent kogu maski vallistavod
marutöbisest tõenused.

Olen hull, marutöbine. nagu tahandet te
"Mina sojamälestusod": 16 leherülg. 11. üda ül.

Piselt bääral matsimt ju.

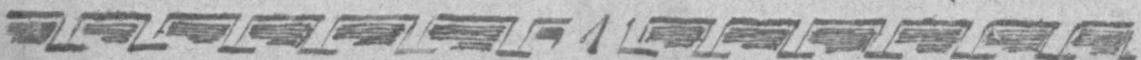
12. üda ül.

— Teatol oma veerga ju.

Opilas augniri

RÄNDAJA. N° 5.

5. jaanuar.

HEINO järgt

Ot. Umbria.

Jõukutte, aetuvit, sarnaselt allatioliseks tundmisel asan, astut sedu sõnile Heino.

En mitte loo hõdulased eixi kui väis! Puid ümberst veda. Paaval kindralita lida, kes kial veel endist vaimist? kus on taval inam sedu, sed ümbet vahja lumisest saodik ole väinud seduseid.

Selleks onot 'nukku Heino ...

Lüeb siiski endiseks eelik; rahulikuna saagi la sedus. Kõikel ova südamest mida; mida õ läks jutta, milleks onit keju tulnud.

Lüab oara ja mordudi selliks, kui üksinda toas ema.

"En anda sul rohu mulle, siest nendaks! Koolevahet?"
Küsib emalt.

"Elo, ainult 25 märka jägi jäärud suviist tulutusist.
Kuid veta, egi, saad mõne leevana salvit?"

Hõlbus Heino! Kaske siel vastavõta taval ümboseid penne emalt. Või mõlikel vällegist muust... . Pööral siis viimane, "ki, ma ü, tahs sida, kann iku misugi töbi"...

Kas see mõlema lähedus lii vedust, nähes ilte, il jaat
Lahesma koolist. Etsi en temate sul sedu. I siiski kahju lohunda siest. Etsi hõb eoga lii, mikz da temale nii viisit?
Ellikes sarnasud rooskased roosmarad just lida? Kas temal

pääseteed neist! Oist lootuseta see. Välguvad aga ärski
ta silmad rõõmust, naerataavad huuled, ta loodab leida
nõu.

Oh tühised miragid Steinlo lootused, mis kaorad
tuulepuhangul. Leialt pettetuna end, näel, et kodanud
kaostundlikud. Eelab endale igauks, unustades alamaid,
kui paremal järjel ta... Peab lahkuma koolist...

Vastikona tundub korraka temale elu kõige palju-
kuulutavate eeldustega. Ta näeb end teona, kes sattunud
tolmisse, mida külinud kaval põremes ette ta teile, mukki-
orasele, kuhu peab lõppema ta, kinnimässides eud iseenda
ilasse, kust leialt tida varas või rändas läärapörnik, või jahi-
himuline sipelgote salk rõõmustades magusa suutäie üle.

Musta viruna paistab silmapüül mets, kuhu töötat ta,
hirmutes paar kitse öhtwootselt, heinakuhi kallalt. Mis temale
sest. Pahab olla Steinlo korraka kitse na, kes varastab sooki ruhjist,
mis jäönud kauemaks heinamaale. Ja kui puuduvad need, siis
närida teravaid kodaka latou, paju okst. Minna kevadel metka-
äärseli pöölule, kus töstab pead, lumekütkist peasenud oras,
maitsfa seda kus tabab aga teda korraka osavast pre-
mekist sihitud kuul.... Langida loomalikult. Paistavaid uus
temale saatuse kaunimad ehet; rohu, kõige aodete lõpp...

Midagi harkab temale pihku taskust...

Paus...

UNDUB ROGU ILM Steinlo es... Ta taarub, langeb
pehmelle lumele, mis ahnelt imet endasse ta elumahla.

Lõpp.)

FOKSTRUT.

"SÜHTE - GEETUSED."

Mainime „Suhtrs“ pilastre riassi, kus hoiutavad „geniused“ asatlaste viimetus ja taeva rote sageduselised teenud, naruks ja hõlvuste ilmost, ens, ledu ja lovestad virelizee, kät mäist liikuvad monisuid voodustikkuvad amuna, pilvisid, et hõldevaid nad üld kuumas vilguses kasutsevatult väägilt.

Kõneleb siin alati „Talje“ „geniustel“:

Taimed armastavad, eestevall, leprad - see laul
kuid „geniused“ nimed, jõenimed olid siin otsel
„pindalate“ valitsevad. Kõik sedipõde õdevalikud, lage-

varas reguleid juba algatulaid pikk, et vaidlaid ja hõid.
Lood "Egomeerid" muudeti igasugude osutustulid, unutusid
ja hõidid ja vaidlased; vähendatud ja luhaklled, annatuid
kunst "Catedralli" se "Kunstnik" kubisti "naissed"
näitust, veeonitust see ega - - - - - - - - - - - - - - -
üheksateen, mis pidi -
veeumma paavsti sõnuma "K"
sest igasugune arvustus saigist. - - - - - - - - - - - - - - -
misiga lõba sedustus! d p. "Väidlised" tõukid väljalt
paavsti "mõtlik ebatõrehedat latomiseks.

De, "Suhi", siis väänev sisalduv ei. mid välted
alligaatoriga! muis! üleval näid!

Vabla, mõtlik ekuu uppunud neid faltutamotuid
"mõttavuudid", mis paavstina läbdevad ja füsti juurde neli-
küdad valgusisse, et peatada "blendid", "meinormaa" nün-
delt nõõtmek töövõistega? Ekuu radunud hõlgas arhi-
tet?

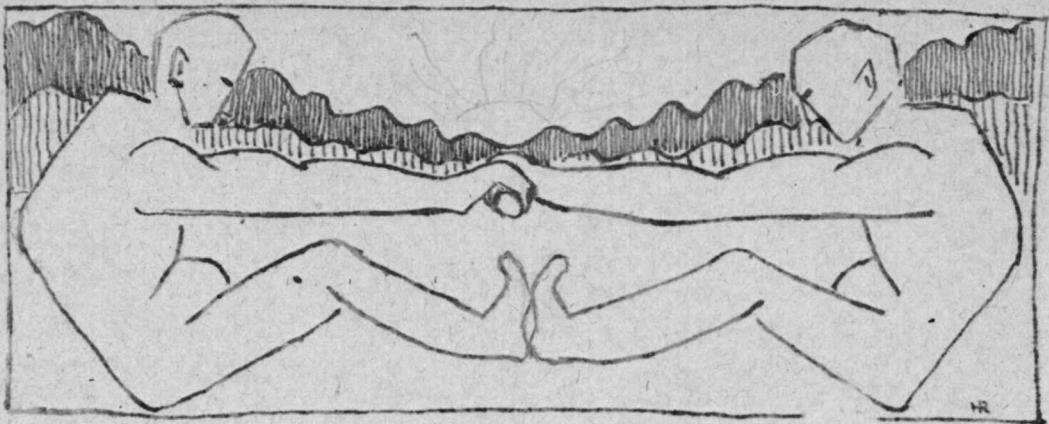
Mis mõtlik käppa "quidusid" ja "sõltusid". . . .
"Pugoniiniid" ja "Mõttavud"! Minu unistuse tõhema ümbritse-
mine vältat ühiskonna ja õpilaste jaoks elutarkud "fototüli".
Võtmastasid jaan. Lõra juurde poolteksid ja aidasid kannimata
tõdenõoblike, vürtsite pärteid ka mõõgasse, ennen kui
heiole "neid eelduskäps" neostikud lahe taage!

"Suhi", se vaidlik, vahitult laesendaja järel ja
näid und mil vaidlusi? Sa hindad "moratali", "töötad ja
seorga laies. Nid unda äärmise ja ühiskonda lõhned la mull!
Mõi üles, -

- -

Hõimulek 24.000.000

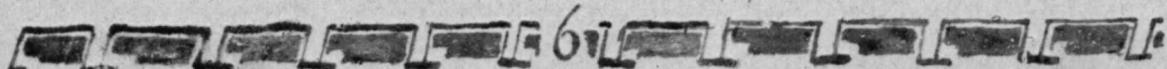
ESTONIA SÖÖRTEPÜÜDUS

ollul unenäona...

mäl unenäona paistab mäiae ilu, sest unenäos end istub ta nüüd... kus huulil räisivail kolos iluküüd, stääb kahvatand, - huuled tarduvad juturint veel loorad... See unenägu töös, kui öös on loonud kõgeid saavutamatuuid sihte... On pilvedeni töusnud üles... Süs raijenud kuristikke nad... Pa eesb on-unenägu, mis kallis, kaob, väärtsustu püsib? Post valjud, rünkad töusrad üles... ja jäle-puustatud saab lootus-jääb tihk neist xildist... veel kallis see!

Kaob unenägu traagilist veel valis tagas' suutb huulil keeb... ilmuvod siis kortsad, ja silmis siis ongunerd vaatelo lõbb... see... ole... koduv... kõik koduv!... kord ilmsi-unenäona töusis Pa. Siis unenäona töusis hämarusest xaju. Hämaruse unenäona seudles. Saatas t edan d huuli ning unenäona häälitse ta sõnu

kindmaid... Siis paikus euris - kurba muigid.... Ent
selle tõttu läid unavaud silmād töökile... Siis heljus
entostroobie, kadem ajast hoovao jutust... . . . .

Kuhu jäid nuid h'üdod' aotlikujud? Minu otsid nende
oimele lundmuste varjed!... On unenäou radue, on
kõuse ja, kuid haabotõe ei ole! - Ja kõlunju... Vail
oleks ta hingohed... nend olbrima piltvisse vüs. Siis
aötel sõritatud jäät sahtima veel kooljahauast ilu. Sa oli
ole see, kes gõnoid on näinud nend nõgesid halju, kui kõs
meest unisid lundmata tumedad varjed, kai variandid vat-
dasid aotlist ilu - ja leotusti sugodis sõlindas kõram ee-
rangoos.... Ja salmis ju sai! - Ning aadlik "kuju" eesti
säjavast vangast uut nõed, mis kannim ole ebigi!

Paranesid ekin... ko neebes riivid.

Niiod unenäou einkib põlgu Pemast, sed peletatud
ja tõusimad väed... on mõtta mõijanud eetomad
aotid... Kuristiku alal oel värisib ilusam idee!!!

Mõkkut ta, või ei - on saatuci otsus! -

Unenäou! Sa õra tiki enam somasena, kui unenäug
õra ealgusta tomeda lunglaga keidule lnd. Sa heledom on! -
Sünna põlma tluväge loodususölkendas valguse luuvaru tajut-
Amatlon ilule - testa kõrgile ta, et näexid ilupimedod. Ttu-
valgust; et muulnesid ilukandid unenäou veitquiniute rannit!..
Unenäou, p o" külgava neidun põlma saatusti kõlnas,
et hüppasid ta heledal valgusest übijalutud laavast kõrgust
teid! Närka tida ilmane, sida vibastusti ootijat, et rüüginsid the-

salumel sed üaduslikku elujutta nahupaigast, kust hooand
ja!

Unenägu! See, et nad näki oleks... Siis kuuleda surmate
mõi. Kuid vangi viimast vannit. Siis kuuleda sa elule saadetud
erja särisevaid okrid... Siis, jah, ainult siis on su okslarve
kõdud & oled fözine unenägu, onagusam üni - Kuid nii
viibide sa elu, ei
ani ja ta kajalus-
võime, vastd kui-
niuse vürastustin
elavahne - saatuste
unistamia!

Kõo seeqion nadat.
Bnt järd jaab -
hilü. Kull unenäona töüsid hä-
mane... Muł'
unenäona aotrid
valgostid... Muł'
unenäona töüsidi
liuskanangast hilud...
Loatastest elu!.. Kui saasutate eluteel vidiu, siis unistage..
"Muł' unenäona ...."

Kaetud said neudega
verist see nöretav süda,
et kinninsid haavad...
Kod rebenesid nöök!...
Järel jää "aotetööst"
Kimbuvekelt lanud
lehti, itallid eut
nedni!... Si ole
midagi... Õigane
pimedad, kui maga-
te luhadeid austaid
sõhkunud silmis;
kutsuge Kosmusat
unenäo seletajad,
ring algage uut

W. Gass.

20-3-23. a.

ellarulöbi.

Nõadis norus politsei juhmisle tänavaail, ja Hooli-
opilased jooksid sihitult sinna-länn ning euled kogusid
turuplatstilt, sest istades salapärosilt, saates värile sügiselavale,
kunstilgudesid hügla pilvminekud, öhvradodes tenua rohet iga
silmapiirk. Siis lõrivaaga algavad metsikut märatsemist, töstavas
kära, kui oleks hukkamus ilm siin paigas, kui kõnniks Savivõ
üll maa, püürotas naisi ning lassi, pappe ning vargetid; kõik
algavad põõrost mängu, seostudes halluvate valitsust laotada.
Lõbunde ning itta, hävitada nõdunevaid traditsiooneid jätkiserd
inimkonnas.

Fagasi mõni päev ülas iga vallasel elu, kui meikäpp -
koopas talveunes, veldodes tülpinud mellega igapäiset lõbunoomot,
võduides müngiseid möldid isandate vastu, sel kogutud määrated
retke, kes lõbustarod naisi hotelles ning pangas, imedes riima -
seist hävitaval sappi enete hinge. Kel tulib muidle siis, kõndides
varuohakaist lokkaval ääretul nurmel, kõrvu seada anarhisti
monarhistiliga, ehk vörvelda laatsaruse ning rikkamhe naugust!

Kui siis sügisel pimedusvattes, kui hank unistas prova -
ga katkenud müüriaugus rasvoseist põrnikaist, kui insener
allistas joorastuses norstnapühki ja naist, kui noorad unnesid
ja hobused öhtueinet võtsid, siis lõomas juhmisesse fosin manu -
töbiseid kutsikaid, kes olid kui saatana agendid vorvor-lööki-

asate ilmiga, ent kõrva tõrvikuna kuumentava vahaga, et suetas linnase nende ligioodes, kui olles auastnike omena kaablael püstsliga annud eest ilme majale.

Kunndodes pagendid elanikud kuidasest ning vanasest, palverduvad ja standat sõõl suurahimuse, siis eritasu viimsiõleva saadikuid nõosid; kuid kultsinod hülgid igalt poole, kommostedes' edomata pharavaid hingi, muni bârrosid vürmaks, jõllis redelma inette figuur' rukkuse tienile, salzonile.

Ent hommikul salitsus jutus vaimus linnas; nõik olid rahulud, nõortesid autsinaist midagi; palver vohlis felcone õnnistegija ujule, millik ronitud 'veetav lõbus, lõbus' nõlvalole silvudega otsa taimalikule, nedja vallandus inimlike hirm, et 'julgas' ei loo ka elatse visti lõõmimist; siinu kinguses viretas neerka naaskli, aitnudt naissa pealis orutsenud nina diploomi saada, et terivale helide saatel õhata siiu palverd farva prole sündarval viltsusid, milliseid nõulute eba paumal'meell lõrand wing vodare no pindust illu. Södterid pildasid purus püssid ja vabriku-emanuid ja õletasid austanumell jõenul no pülad unra, kui 'vardasid nad sissutungival üllatlikuks tõnaga: nõik oli ungu töökri vants.

'Siis tormavad äga fânorale nõik, silmid punased ja suu paroni; nõik rauatiduvad ja püssid, nõtsid nõu kumikuid, theif'suid nõo sandid, nõo õidis, neediltes soimatus; nõik hanktuad, puruvad

hammassteiga äksleist, persavad, taatsivad kuni
languvad väsinuina poni; kargavad aga jalute
plagi, ent torgiood segades sunuks sugulased
ja sõbrad, kõstrid ning eslid, kes igunes juhtab
ette.

Marutöbi on vallanerd Kogu linna.

Astuun palkonile, et silmitsida märatsevat —
töbiste hulka, et tunda lõbev reude raelasist, näide-
ta despoodina neile, et varisevaid hulloid mu vilotsa
Kogu us.

Nad ei pane töheli mind. Pillun sellepärast
raela neile, mis suutub piikku. Siis lõslavad silmi,
mis läigivad &photavalt, ja Koguud ehhisele salaja-
sele ~~Kaasolekale~~. Tahan Marjuda sõna nille alla,
et õssitada puulema neid, Tahan näha neid uua
alundlike orjana; kuid nad lõslavad marutöbiste-
le omast uisa, tungides mu maja peole ausinaid
hoides Kõrgel, et saloda minugi verre hullustuse
mürki, et sundida märatsema mindki; nendega üks
Raerau aga vastu nile, lõbutundes hullude jõe-
fusest.

Marutöbised neavad, söimavad, õssitavad
mu hallale modrusiid ning ahve (Kes pääsenud valla
loomaaajast); Koeri ning lügried, kuid törijun Höök
tagasi!

Siis palverad mind astu alla enste juure,

joome reudega ühisest sõltist, muringas teilt,
ku väljas. Söita nõua ilma arvamudi lehaste.
Sed püüta otsakuts viken kujunduse kunde,
laste suvdida eetabid ja jõelbatid.

Punen nõunasa miltgit -- si sada õndus,
kunna - . . . .
dati . . . .
kugina, eit . . . .
.
. .

Mõn hui . . . .
.
. .

Rekonomiaal. 8. juun 1940. Noe.

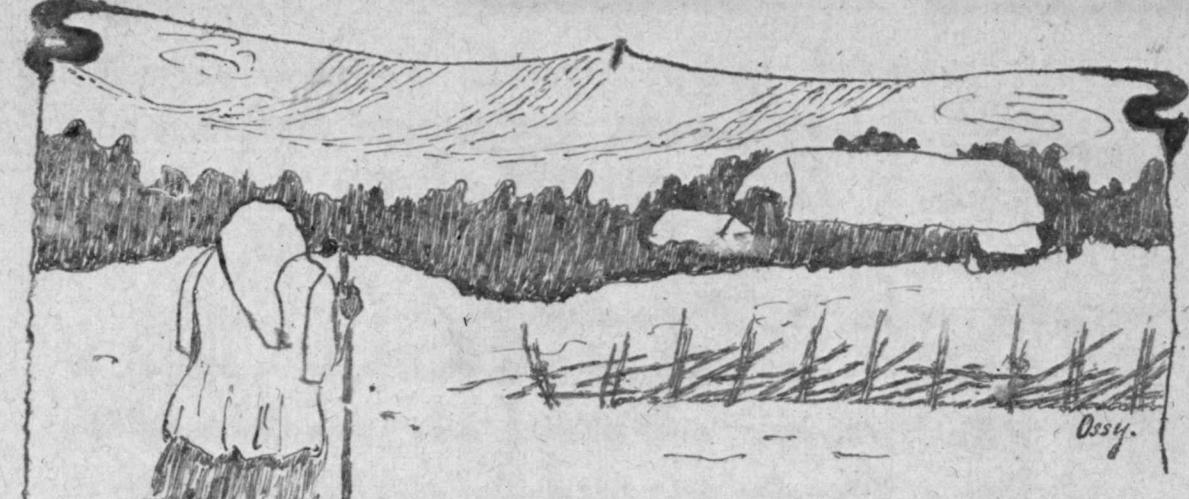
Minu sejamalestused (juug). K. Sassi.

Jul lomas loonan, kus oli ka mina mõne
seminraigile ova õn jaanua, oli piündnud . . .
alalheidniseks elada. Naid tõtob labos teda ja ta
tundma laulilise ainuse olevu üigutus . . . .
lmaivatul . . . ja eestus elusis. Üksma laager

na mina nend s õnnust ... ja nõli lõstmise ...
restoraned lään kõpetab statuse ... suvagu
heliid uell, nurusid vatalause pisanaid nina,
hõkkta sestin: „Vabadeuse õhu!”

Sarnased mõttmõlgutesed vallased mind, ja
see kõik tundustas mitte ülmik ring sundis mõttid
räädama tömidas kataguus ja vitsis hauilas -
shagis, kuid alles shatel, kui alles vüllus lojumiste
vabadusest üärule muuna eobistib see. — Kus
haroni mittereangust niiži jälgiviu ūda. See
koosneb nõi leitud rainevõtjale ... Saavutus
püüga järel nädin jällegi: eõrketagund talgu-
seda - suudm ob la.

Kaigo. Üpaan, ola kannis lihts täinud shid.
Kannis redmine, kuid sihoid paistip ja istuvatkoru
„Saavutusid”, nagu väitedükkosi, ^{lumuti} tiheasid
xolid. Niiži astus ‘meile vasta. — „Oks tul ole nüüm-
tuse, astume üles, trappa soaja?” Niiži passimeet
si, leiuu järel, oskustus leviisti üles kõneleda di-
juure. Tseusikis sisfosiid: „Salavõlajad on pona-
setteni! ja ... üludoni juunti istus kagi kuid,
‘nes mängavaste nem üldat ebi. „Konditi” ja ...”

Oosy.

viimase poole. „Pöime teile paar noort meest.”

Enne. — Nagu kantes meie põgesemist jai ise unse ette püssiga seisma.

„Kas te olete, kust tulite ja kuhu lähetate?”

„Põltsamaalt tulume, Viljandi läheme, oleme inimesed!..” oli meie vastus.

„Miks sinna?” — „Scouts polku!”

„Ahaa!.. ooi nii suqused ongi need scoutsid! Kas teit paberid on?”

„Ei ole” oli meie rahuline vastus.

„Büge nad hinni, kuni osi selgub!” käratas ta püssimöhile.

Enam ei suutnud viinatrutest välja nanna-
tada ning hakanosime vasta. „Väi si inni! Siin
Iisomaal' mehi tarvis, viianse mihedojad tuliide
taha, kuid meeme pojad istuvad laudade ja leli-

jaanide us ning annavad põhvatäiske ⁹⁸⁹

"Mait! kus te siis olet: steti?" Lära las komendant
Põltsamaa aseliköölist ja läheme steti rahvus-
väärse esitode osuga vänrikid Vallimati opandust
valostoma.

"Kas siid Põltsamaal nagi tünnet?"

"Komendant, kelle juures nüüd Häitmaa küsimuse
tünnet?"

"Häll! sõltu teljor ja komendant ilta-aar-
söör; Tän on taasi peissi, kus see laanustle nüüd?"
"Oh nimed? - Ilus keil nimed on?" vörbras ta minu
poole . . . . . "Ohaa! - aga nii ei ole palerid,
.... Oh tinnicöölist kuu ühes!"

"Hee steti!"

"Kohu kriisus sulg üle vabari - linnut löödi
alla ja usi hooa!"

Belguses olme väljauhtajad, euid pääst anti
300ja surgi, perekuti bennaja ja häidi ümber. Kui
paradeegi uukagi, lõosi mihmis nägini, et üheks destruc-
tšiilma nelmbriteta on - arvamusme asia jätku-
jaka ohvrit, kint oli mitl kaotas ja pahimi sellelt
järiskorras - ubi.

"Põeo raagus ütlate, öösens pidime Parika-
raba plätte jätkua; euid jaanuaril külma tölla
võtsime viimase jõu konkue, 30imuisine tul mõni

verst, kuni lähema taluni, kus lähedelt hõmaja anti.
Järgmisel hommikul sammusime Viljandi, otsi-
sime Scouts-poolu staabi üles. Seltsimes välti piima-
jutula vastu, kuid mind tõmpeldati nooreks (16. aast.)
ja taheti roju saata. Kuid omel pikapääle välti ka
mind vastu. Aga sevastusens äldi, et Tallinnas
vandeandmisel noored väga, pruagitaksl'. Loodust
ei kaotanud, olin ju suurema häävuga kui si

ösimised tunnid teenistuses olid nüll survaad;
meid asutati langenud vendade juur vahitides. Neis
oli kolm meest, keda hommikul liinilt tsali; üks -
giiker ja kaks kooliõpilast. Peisel päeval
täisime nad riigemeedi kohale noorpanu saabte on ja üle
või etod Kodumaa mullapõue.

Sääl tömbas me sõim öiment morda pisse tihalt-
langenuste auks - midagi suurt oli otanud ees: Ida-
maa auks!

(järgneb).

Vastutav toimetaja: Ed. Aren

Väljaandjad: Noorte-ühingud „Ilmarine“ ja „Minerva“.

